

Ceļa karte skolotājam

1.1. Es esmu skolēns. Kā lasīt un rakstīt vārdus?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 25 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

Atkārtot un pilnveidot pirmsskolā apgūtās prasmes – lasītprasmi, rakstītprasmi (pirmsābece periodā).

Attīstīt prasmi klausīties un runāt, kā arī adaptēties mācību vidē, lai sagatavotos ābece periodam.

Paplašināt priekšstatu par dažādu runas darbības veidu izmantošanu saziņas procesā.

Pilnveidot izpratni par skaņu/burtu attiecībām valodā.

Apgūt visus rakstītos burtus, vārdu rakstību pēc dzirdes.

Turpināt lasīšanas prasmju pilnveidi.

Sasniedzamie rezultāti

	Prasmes
- Mēs sazināties ar valodu. Pasaulē ir daudz valodu, bet katram ir sava dzimtā valoda. Skolā mēs mācāmies latviešu valodu, lai vēl labāk prastu lasīt, pareizi rakstīt, ieklausīties citos un stāstīt citiem. (V.Li.1.) - Sazinoties ievērojam pieklājību. (V.Li.1.) - Informāciju var pierakstīt ne tikai ar vārdiem, bet arī atveidot to shēmās, tabulās, attēlos, fotogrāfijās, ceļazīmēs. (V.Li.1.) - Mēs lasām, lai uzzinātu par pagātnes notikumiem, bagātinātu savu pieredzi un emocionālo pasauli. (V.Li.2.) - Skaņas un burti veido vārdus, vārdi veido teikumus. (V.Li.3.) - Katram iespīstajam burtam atbilst rakstītais burts. (V.Li.3.) - Ir svarīgi iemācīties pareizi pierakstīt vārdus, jo burtu maiņa vārdos maina to nozīmi. (V.Li.3.) - Cilvēku vārdus un uzvārdus pieraksta ar lielo sākuma burtu. (V.Li.3.) - No zināmajiem vārdiem var darināt jaunus vārdus. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Zina, ka ir dažādas valodas. Zina, ka ikvienam cilvēkam ir sava dzimtā valoda. - Mācās jautāt, lai noskaidrotu vārdu un frāžu nozīmi tekstā. - Sniedz saziņas situācijai atbilstošu informāciju par sevi, vecākiem, vecvecākiem, par mīļdzīvniekiem. - Izsaka savu viedokli, pamatojot to ar dzirdēto, lasīto un paša pieredzi. - Uztver dažādā tempā un tembrā runātu tekstu (klasesbiedrus, skolotāju, vecākus, audio vai videoierakstu). - Atšķir zināmo no nezināmā, atceras, atbild uz jautājumiem. - Klausās un saprot skolotāja instrukcijas. - Veido dialogus un ievēro saziņas kultūru zināmās situācijās. - Pazīst un lasa savu vārdu un uzvārdu dažādos pieraksta veidos (iespiestie burti, rakstītie burti). - Lasa precīzi vienzilbes, divzilbju un vairākzilbju vārdus.

Ziņas	Prasmes
	Teksts un tekstveide • Mācās lasīt un/vai klausīties. • Pēc attēla un virsraksta nosaka, par ko būs teksts. • Izdomā tekstam virsrakstu un turpinājumu. • Lasa un pieraksta informāciju tabulā. • Veidojot dzimtas koku, mācās atsevišķus verbālus un grafiskus domu un ideju pieraksta veidus. • Veido apsveikumus klasesbiedriem dzimšanas/vārda dienā, izmantojot zināmos burtu veidus un citas rakstzīmes. • Veido stāstījumu pēc attēliem, nepabeigtiem teikumiem, iesaistot stāstījumā noteiktus vārdus, vārdu savienojumus, dažādus teikumus. • Sacer un min mīklas, skaidro sakāmvārdus. • Mācās rakstīt rakstīto burtu elementus. • Ieņem pareizu ķermeņa stāvokli rakstot un lasot. • Saprot terminus virsraksts, autors, teksts, teikums, vārds, zilbe, skaņa; atklāj savu sapratni, skaidrojot tos saviem vārdiem. • Izprot, ka burti ir simboli valodas skaņu pierakstīšanai. Valodas struktūra • Mācās rakstīt ierobežotā laukumā (piemēram, līnijkopās trīsliniju sistēmas burtniecās) mazos un lielos rakstītos burtus <i>i, ī, l, j, u, ū, n, ņ, m, a, ā</i>, divskaņus <i>ui, ai, au</i>, burtu savienojumus, vienkāršus vārdus. • Noraksta no rakstīta un iespiesta teksta, rakstot ievēro vārdu robežas.
Komplekss sasniedzamais rezultāts	Ieradumi
• Spriež par valodas nozīmi cilvēku dzīvē, lietojot terminus dzimtā valoda un valsts valoda. (VL.3.1.1.1.) • Iesaistās saziņā par dzirdēto un redzēto. (VL.3.1.1.2.) • Lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.)	• Veido ieradumu rakstīt glīti, skaidri un salasāmi, attīstot prieku par spēju pierakstīt sev nepieciešamo un interesanto informāciju. (Tikumi – centība, atbildība; vērtības – darba tikums, latviešu valoda) • Veido ieradumu veidot cieņpilnas attiecības, ievērojot saziņas kultūru saskarsmē. (Tikumi – godīgums, laipnība; vērtība – cilvēka cieņa) • Veido ieradumu rūpēties par savu veselību, rakstot ieņemot pareizu ķermeņa pozu, pareizi turot rakstāmpiederumu un novietojot burtnīcu. (Tikums – atbildība; vērtība – dzīvība)

Komplekss sasniedzamais rezultāts
• Iesaistās saziņā par dzirdēto, lasīto vai novēroto, sasaistot to ar personisko pieredzi. Ievēro saziņas tematu un dalībniekus. (VL.3.1.1.4.) • Pamanā valodas un saziņas atšķirības formālās un neformālās saziņas situācijās. Ievēro šīs atšķirības, iesaistoties saziņā. (VL.3.1.1.8.) • Raksta pēc parauga apsveikumu, arī digitālajā formā. (VL.3.2.1.5.) • Veido saprotamu, skaidri uztveramu, ar personisko pieredzi saistītu mutvārdu runu; reaģē uz klausītāju jautājumiem. (VL.3.2.1.8.) • Saprotami izrunā visas latviešu valodas skaņas un skaņu savienojumus. Nošķir patskaņus, divskaņus un līdzskaņus. (VL.3.3.1.3.) • Ievēro skaņu un burtu atbilstmi vārdu izrunā un rakstībā. Pareizi raksta vārdus skaidrajā pozīcijā, vārdus ar dubultajiem līdzskaņiem. Īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.)
Jēdzieni: vēstījums, apsveikums, dzimtā valoda, mātes valoda, valsts valoda, virsraksts, autors, teksts, teikums, vārds, zilbe, valodas skaņa, īsais patskanis, garais patskanis, divskanis, līdzskanis, atgādne, vārda pamazināmā forma, burts, lielais sākumburts, iespiestais burts, rakstītais burts.

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.1. Es esmu skolēns. Kā lasīt un rakstīt vārdus?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/C9745410-34FF-43F2-9615-600B84F4EFB2/view
	Uzdevumi.lv	Latviešu valodas apguve 1. klasē <i>Teorija</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/lasisana-4154/re-94457b40-7b44-4e9d-8c2f-6e6e006b00c3
		Latviešu valoda, 1.–2. klase <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase
Es un citi skolā. Iepazīsimies! Vārdi iepazīstoties. Mans vārds	Skola2030	Es un citi skolā. Iepazīsimies! <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/C9745410-34FF-43F2-9615-600B84F4EFB2/view?preview=8A65B8CB-9FC1-4E92-A64E-0A4F6078C5D2
	Tavaklase.lv	Es un mana klase	https://www.tavaklase.lv/video/es-un-mana-klase-surdo/

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Es un citi skolā. Iepazīsimies! Vārdi iepazīstoties. Mans vārds	Uzdevumi.lv	Vārdi iepazīstoties. Mans vārds <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/vardi-iepastoties-mans-vards-52384
	Latviešu valodas aģentūra	Labdien! 1. daļa <i>Darba lapas</i>	https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2019/10/L1_DL.pdf
Iepazīsim savu skolu! Stāstīšana un rakstīšana	Skola2030	Es esmu skolēns. Kā lasīt un rakstīt vārdus? <i>Atgāadne</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/C9745410-34FF-43F2-9615-600B84F4EFB2/view?preview=5734C503-1822-442C-B4A3-72AC826A6335
	Uzdevumi.lv	Stāstīšana un rakstīšana. Iepazīsim savu skolu! <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/stastisana-un-rakstisana-iepastisim-savu-skolu-52385
Mana valoda Valodas tuvākajā apkārtnē. Teikums	Latviešu valodas aģentūra	Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš! Interaktīvā spēle	https://varduspele.addc.lv/
Mans ceļš uz skolu Stāstīšana. Valodas skaņas. Zilbes. Vārdi	Tavaklase.lv	Kad burti blēņojas	https://www.tavaklase.lv/video/kad-burti-blenojas-surdo-2/
Mans ceļš uz skolu Stāstīšana. Valodas skaņas. Zilbes. Vārdi	Tavaklase.lv	Kad burti blēņojas, II	https://www.tavaklase.lv/video/kad-burti-blenojas-ii-surdo-2/
		Zilbītes un zilītes	https://www.tavaklase.lv/video/zilbites-un-zilites-surdo-2/

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Mans ceļš uz skolu Stāstīšana. Valodas skaņas. Zilbes. Vārdi	Uzdevumi.lv	Mans ceļš uz skolu. Valodas skaņas, zilbe <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/mans-cels-uz-skolu-valodas-skanas-zilbe-52387
		Skaņa <i>Teorija. Uzdevumi. Materiāli skolotājiem</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/skana-22750
		Zilbe <i>Teorija. Uzdevumi. Materiāli skolotājiem</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/zilbe-4271
Aiz loga Stāstīšana. Zilbes un vārdi	Uzdevumi.lv	Stāstīšana. Zilbes un vārdi. Aiz loga <i>Teorija. Uzdevumi.</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/stastisana-zilbes-un-vardi-aiz-loga-52388
Dzīmtas koks Vārdi un uzvārdi. Valodas skaņas un burti <i>i, ī, l, j, u, ū</i> ; divskanis <i>ui</i>	Uzdevumi.lv	Vārdi un uzvārdi. Valodas skaņas un burti <i>i, ī, l, j, u, ū</i> ; divskanis <i>ui</i> <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/vardi-un-uzvardi-valodas-skanas-un-burti-i-i-l-l-u-u-divskanis-ui-88348
Mūsu mīļdzīvnieki Vārdi un mīļvārdiņi. Stāstīšana. Valodas skaņas un burti <i>n, ņ, m</i>	Uzdevumi.lv	Vārdi un mīļvārdiņi. Stāstīšana. Valodas skaņas un burti <i>n, ņ, m</i> <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/vardi-un-milvardini-stastisana-valodas-skanas-un-burti-n-n-m-89260
Lauku sētā Dzīvnieku un to mazuļu nosaukumi. Patskaņi un burti <i>a, ā</i> ; divskaņi <i>ai, au</i>	Uzdevumi.lv	Dzīvnieku un to mazuļu nosaukumi. Patskaņi un burti <i>a, ā</i> , divskaņi <i>ai, au</i> <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-lasit-un-rakstit-vardus-51389/dzivnieku-un-to-mazulu-nosaukumi-patskani-un-burti-a-a-divskani-ai-au-89261

1.2. Gads un svētki. Kā veidot, pierakstīt un lasīt teikumus?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 25 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

Pilnveidot priekšstatu par dažādu runas darbības veidu izmantošanu saziņas procesā.

Nostiprināt izpratni par skaņu/burtu attiecībām valodā.

Iemācīties nosaukt, lasīt un rakstīt uz līnijām visus lielos un mazos alfabēta burtus, ciparus, pieturzīmes.

Apgūt vārdu rakstību pēc dzirdes un sākotnējas teikumu rakstības prasmes, lai turpmāk valodas prasmes (īpaši lasīšanu un rakstīšanu) varētu izmantot kā līdzekli dažādu mācību priekšmetu apguvē, kā arī ikdienā.

Turpināt lasīšanas prasmju pilnveidi.

Mācīties atrast tekstā (tostarp – ar vizuālo noformējumu) galveno informāciju; nošķirt, kas ir zināms/nezināms, patiess/izdomāts.

Mācīties lietot lielos sākumburtus īpašvārdos un pamatot to lietojumu.

Mācīties izprast atšķirību starp pamata un kārtas skaitļa vārdiem, pierakstīt un izlasīt datumu.

Mācīties izteikt novēlējumu, rakstīt ielūgumu un apsveikumu pēc parauga, lai to varētu darīt patstāvīgi.

Sasniedzamie rezultāti

	Prasmes
- Lasot dažādus tekstus, mēs izzinām apkārtējo pasauli (laika ritējumu, saulgriežus, mūsu valsti, svētku tradīcijas) un sasaistām ar to, ko mēs jau esam zinājuši iepriekš. (V.Li.1.) - Lai mēs labāk saprastu izlasīto tekstu, svarīgi ir mācīties uzdot jautājumus un meklēt atbildes uz jautājumiem. (V.Li.1.) - Lai lasīšana sagādātu prieku, svarīgi ir meklēt grāmatas, kuras mūs interesē un kuras var mums sagādāt dažādas izjūtas. (V.Li.1.) - Pilsētu, upju un ezeru nosaukumus rakstām ar lielo sākuma burtu. (V.Li.3.) - Informāciju var pierakstīt ne tikai teikumos, bet arī kartēs, shēmās, tabulās. (V.Li.3.) - Teikumi pēc izteikuma mērķa ir dažādi: ar teikumu palīdzību mēs varam uzdot jautājumus, rosināt veikt dažādas darbības, izdomāt novēlējumus. Šādu teikumu beigās jāliek jautājuma vai izsaukuma zīme. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Mācās lasīt un/vai klausīties ar atšķirīgiem mērķiem (saprot teksta tematu, atšķir būtisko no nebūtiskā, klausās/lasa un vizualizē). - Uzdod dažādus jautājumus par lasīto, dzirdēto, nezināmo; atceras, atbild uz jautājumiem par lasīto, atstāsta to tuvu tekstam vai brīvi. - Izsaka savu viedokli par svētku izjūtām, gaidām, vēlmēm, par piederību savai valstij. - Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kura ir attēlos, ilustrācijās, noformējumā. - Mācās vērtēt informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama – un salīdzina to ar personisko pieredzi. - Mācās aizpildīt tabulu, izmantojot informāciju kartē.

Ziņas	Prasmes
	Teksts un tekstveide • Mācās mutvārdos un rakstu formā ielūgt vienaudžus uz svētkiem, uz klausīt vai izlasīt ielūgumu; ielūgumu, apsveikumu radoši noformēt. • Prot mutvārdos apsveikt vienaudžus svētkos un atbildēt uz apsveikumu. • Strukturē domas, mācās vizuāli atveidot secīgus notikumus atbilstoši tematam. • Pazīst, nosauc un lasa gadalaiku un mēnešu nosaukumus dažādos pieraksta veidos. • Mācās pierakstīt datumu, norādot dienu un mēnesi. • Mācās saskatīt tekstā galvenos vārdus, kam ir nozīme sižetā. • Atstāsta tekstu, iekļaujot galvenos vārdus nosauc dzirdētā vai lasītā literārā tekstā tēlus un stāsta par tiem; īsi raksturo un izsaka savas domas par tēlu rīcību. • Stāsta par ziemas saulgriežu svinēšanas tradīcijām. • Mācās no galvas izteismīgi runāt literāros darbus vai to fragmentus. • Iestudē nelielu lugu. Valodas struktūra • Mācās rakstīt mazos un lielos burtus <i>e, ē, s, š, r, o, k, ķ, p, b, t, d, z, ž, j, c, č, v, g, ģ, f, h</i>, līdzskaņus <i>dz, dž</i>, divskaņus <i>ie, ei, o, oi</i>, burtu savienojumus, vienkāršus vārdus un īsus teikumus, ciparus, pieturzīmes. • Raksta pilsētu, upju, ezeru nosaukumus ar lielo sākumburtu; pamato lielo sākumburtu lietojumu. • Nosaka, kādu pieturzīmi lieto teikuma beigās; atrod tekstā teikumus ar dažādām pieturzīmēm to beigās. • Lasa teikumus ar atbilstošu intonāciju; vingrinās stāstījuma, jautājuma, izsaukuma teikumu lasīšanā un rakstīšanā. • Atšķir pamata skaitļa vārdus (viens, divi utt.) un kārtas skaitļa vārdus (pirmais, otrais utt.) nozīmi. • Saprot un lieto terminus virsraksts, autors, teksts, teikums, vārds, zilbe, skaņa. • Izprot, ka burti ir zīmes valodas skaņu pierakstīšanai. • Apgūstot jaunus burtus, mācās uztvert un lietot jēdzienus īsa, garais patskanis, divskanis, līdzskanis.

Komplekss sasniedzamais rezultāts	Ieradumi
• Skaidri un ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.) • Piedalās sarunās; pauž savu viedokli un uzklausa citu viedokli. (VL.3.1.1.5.) • Atrod informāciju tekstā, arī tabulās, shēmās, diagrammās, domu kartēs. Vērtē to pēc vienkāršiem kritērijiem: zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama. Salīdzina ar personisko pieredzi. (VL.3.1.1.9.) • Stāsta par dzirdēta vai lasīta teksta notikumiem, īsi raksturo personas, sasaistot stāstījumu ar personīgo pieredzi. (VL.3.2.1.2.) • Raksta pēc parauga ielūgumu un apsveikumu. (VL.3.2.1.5.) • Izmanto burtus un citas rakstzīmes sava teksta veidošanā un radošā noformēšanā. (VL.3.2.1.6.) • Saprotami izrunā visas latviešu valodas skaņas un skaņu savienojumus. (VL.3.3.1.3.) • Nošķir patskaņus, divskaņus un līdzskaņus. (VL.3.3.1.3.) • Ievēro skaņu un burtu atbilstmi vārdu izrunā un rakstībā. Pareizi raksta vārdus skaidrajā pozīcijā. Īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.) • Lieto atbilstošas teikuma beigu pieturzīmes. (VL.3.3.1.8.)	• Veido ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot mutvārdu vai rakstveida tekstus. (Tikumi – atbildība, centība, gudrība; vērtība – darba tikums)
Jēdzieni: ielūgums, vārda nozīme, stāstījuma teikums, jautājuma teikums, izsaukuma teikums, pieturzīme teikuma beigās (punkts, jautājuma zīme, izsaukuma zīme), īsais patskanis, garais patskanis, domu karte.	

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.2. Gads un svētki. Kā veidot, pierakstīt un lasīt teikumus?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/423D8695-78D9-43B7-82BC-C1D9505E6F5C/view
Daudz laimes dzimšanas dienā! Ielūgums un novēlējums. Patskaņi un burti e, ē; divskaņi ie, ei	Uzdevumi.lv	Ielūgums un novēlējums. Patskaņi un burti e, ē. Divskaņi ie, ei Teorija. Uzdevumi	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-pierakstut-un-lasit-teikumus-51390/ielugums-un-novelejs-patskani-un-burti-e-e-divskani-ie-ei-52393

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Latvijas pilsētas Karte. Līdzskaņi un burti s, š, r	Tavaklase.lv	Es un mana zeme <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://www.tavaklase.lv/video/es-un-mana-zeme-surdo-2/
	Uzdevumi.lv	Latvijas pilsētas. Karte. Līdzskaņi un burti s, š, r <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-pierakst-it-un-las-it-teikumus-51390/latvijas-pilsetas-karte-lidzskani-un-burti-s-s-r-65753
Kas vēl ir Latvijā? Stāstījums, saruna. Patskanis un burts o; divskaņi o, oi; līdzskaņi un burti k, ķ	Tavaklase.lv	Es un mana valsts	https://www.tavaklase.lv/video/es-un-mana-valsts-surdo-2/
	Uzdevumi.lv	Stāstījums, saruna. Patskanis un burts o, divskaņi o, oi, līdzskaņi un burti k, ķ <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-pierakst-it-un-las-it-teikumus-51390/stastijums-saruna-patskanis-un-burts-o-divskani-o-oi-lidzskani-un-burti-k-68048
Svētku gaidās Stāstījums, saruna. Līdzskaņi un burti p, b, t, d	Uzdevumi.lv	Stāstījums, saruna. Līdzskaņi un burti p, b, t, d <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-pierakst-it-un-las-it-teikumus-51390/stastijums-saruna-lidzskani-un-burti-p-b-t-d-88092
Dažādie Ziemassvētki Tautasdziesma, dzejolis, dziesmas teksts. Līdzskaņi un burti z, ž, dz, dž	Uzdevumi.lv	Tautasdziesma, dzejolis, dziesmas teksts. Līdzskaņi un burti z, ž, dz, dž	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-pierakst-it-un-las-it-teikumus-51390/tautasdziesma-dzejolis-dziesmas-teksts-lidzskani-un-burti-z-z-dz-dz-88319
Gads un gadalaiki Gadalaiku nosaukumi. Līdzskaņi un burti c, č, v	Skola2030	Gads un gadalaiki <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/423D8695-78D9-43B7-82BC-C1D9505E6F5C/view?preview=97EB7175-B4DF-4D71-A501-4062286C20BE

1.3. Mana raibā ikdienu. Kā raksturot literāros tēlus un reālus cilvēkus?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 11 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

Vingrināties dažādu teikumu pēc izteikuma mērķa lasīšanā un rakstīšanā.

Mācīties saskatīt un izmantot pretējas nozīmes vārdus.

Mācīties saskatīt un saklausīt vārdus, kuri teikumā atbild uz jautājumiem kas?, kāds?, ko dara?.

Vingrināties veidot vārdu pamazināmās formas pēc parauga.

Mācīties raksturot literāros tēlus, lai iegūto pieredzi izmantotu paša sacerētu tekstu veidošanā un uzlabošanā, arī sadarbojoties ar klasesbiedriem un skolotāju.

Sasniedzamais rezultāts

Ziņas	Prasmes
- Literārā darbā autors parasti apraksta, kā izskatās personāži, savukārt viņu raksturs visbiežāk atklājas sarežģītās situācijās. Vērojot, kā personāži (literārie tēli) rīkojas dažādās situācijās, mēs varam precīzāk noteikt to rakstura īpašības. (V.Li.2.) - Teksta veidošanā mēs izmantojam stāstījuma, jautājuma, izsaukuma teikumus, jo tādā veidā mēs stāstām, noskaidrojam nezināmo, aicinām darboties, izsakām novēlējumus vai paužam emocijas. (V.Li.2.) - Teksta radīšana ir jēgpilns process, kura laikā autors izmanto savu un citu pieredzi, radot jaunu informāciju. (V.Li.2.) - Lai labi uzrakstītu kādu tekstu, ir jāplāno; to var apspriest arī ar citiem, tad tas ir jāraksta, jāpilnveido un, ja nepieciešams, arī jāprezentē. (V.Li.2.) - Savas domas un izjūtas mēs varam izteikt precīzāk un saziņas partnerim saprotamākā formā, ja lietojam vārdus ar pretēju nozīmi, ja zinām vārdu pamazināmās formas. Jo vairāk vārdu zinām, jo brīvāk jutamies saziņā ar cilvēkiem. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Mācās lasīt un/vai klausīties ar dažādiem mērķiem (saprot teksta tematu, atšķir būtisko no nebūtiskā, klausās/lasa un vizualizē). - Sniedz saziņas situācijai atbilstošu informāciju par savu ikdienu, draugiem. - Pamana un nosauc savas, citu cilvēku un literāro tēlu paustās emocijas. - Uztver dažādā tempā un tembrā runātu tekstu (klasesbiedrus, skolotāju, vecākus), arī audio vai videoierakstā. - Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kura atklājas attēlos, ilustrācijās, noformējumā. - Mācās vērtēt informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama – un salīdzina ar personisko pieredzi. Teksts un tekstveide - Lasa literāru darbu un raksturo tā literāros tēlus. - Veido secīgu stāstījumu atbilstoši noteiktam tematam, attēlam, attēlu sērijai. - Mācās atstāstīt lasītu/dzirdētu tekstu. - Mācās veidot domu karti. - Raksta savu tekstu – drauga aprakstu. - Lasa paša uzrakstīto; ar skolotāja un klasesbiedru palīdzību noskaidro, kas nepieciešams, lai uzlabotu rakstīto, un veic nepieciešamos uzlabojumus.

Ziņas	Prasmes	
	Valodas struktūra • Mācās izprast uzdevumu nosacījumus. • Mācās pazīt un saskatīt pretējas nozīmes vārdus. • Mācās lasīt un rakstīt stāstījuma, jautājuma, izsaukuma teikumus. • Mācās noteikt valodas skaņu veidus vārdos. • Raksta savu draugu vārdus ar lielo sākumburtu; pamato lielo sākumburtu lietojumu. • Raksta turpinājumu teikumam; ir ieinteresēts rakstīt burtus un vārdus glīti, salasāmi. • Noraksta vārdus un teikumus no rakstīta un iespiesta teksta. • Mutvārdos un rakstos pareizi lieto diennakts daļu nosaukumus. • Mācās rakstīt pēc dzirdes skaidrajā pozīcijā. • Pārveido rotaļlietas nosaukumu un vārdu pamazināmā formā.	
Komplekss sasniedzamais rezultāts		Ieradumi
• Klausoties vienkāršas uzbūves tekstus, saprot tos kopumā, nosaka darbojošās personas. Iesaistās saziņā par dzirdēto un redzēto. (VL.3.1.1.2.) • Skaidri un ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.) • Iesaistās saziņā par dzirdēto, lasīto vai novēroto, sasaistot to ar personisko pieredzi. Ievēro saziņas tematu un dalībniekus. (VL.3.1.1.4.) • Pamana un nosauc saziņas dalībnieku, savas un literāro tēlu emocijas ikdienas runas situācijās un tekstos. (VL.3.1.1.7.) • Atrod tekstā informāciju. Vērtē to pēc vienkāršiem kritērijiem: zināma/nezināma; interesanta/garlaicīga; ticama/mazticama. Salīdzina ar personisko pieredzi. (VL.3.1.1.9.) • Stāsta par dzirdēto vai lasīto teksta notikumiem, īsi raksturo personas, sasaistot stāstījumu ar personīgo pieredzi. (VL.3.2.1.2.) • Raksta pēc parauga nelielus, ar personisko pieredzi un fantāziju saistītus tekstus. (VL.3.2.1.4.) • Ņemot vērā skolotāja un klasesbiedru ieteikumus, labo un pilnveido savu tekstu. (VL.3.2.1.7.) • Skaidro aprakstoši vārda nozīmi tekstā. (VL.3.3.1.1.) • Nošķir patskaņus, divskaņus un līdzskaņus. (VL.3.3.1.3.) • Īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.) • Saskata jaunu vārdu darināšanas iespējas, darina vārdus un izmanto tos savos tekstos. (VL.3.3.1.5.) • Lieto atbilstošas teikuma beigu pieturzīmes. (VL.3.3.1.8.)		• Veido ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību. (Tikums – gudrība; vērtība – kultūra) • Analizējot literāro tekstu varoņu īpašības un rīcību, veido ieradumu saskatīt citu cilvēku viedokli, uztvert viņu emocijas, lai labāk saprastu sevi un veidotu attiecības ar apkārtējiem. (Tikumi – tolerance, laipnība, līdzcietība; vērtība – cilvēka cieņa)
Jēdzieni: apraksts, literārs tēls, literārā tēla raksturojums, pretējas nozīmes vārdi, komikss, atslēgvārds (galvenais vārds).		

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.3. Mana raibā ikdiena. Kā raksturot literāros tēlus un reālus cilvēkus?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/6158F4DD-6C24-4B59-AA06-80457984B105/view
Mana diena Literārā tēla raksturojums. Īpašības vārdi ar pretēju nozīmi	Skola2030	Mana diena <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/6158F4DD-6C24-4B59-AA06-80457984B105/view?preview=1AD2BB2F-6709-42D5-9A4C-0F62A3379770
	Tavaklase.lv	Literārā tēla raksturojums	https://www.tavaklase.lv/video/literara-tela-raksturojums-2/
		Vārdi ar pretēju nozīmi	https://www.tavaklase.lv/video/vardi-ar-preteju-nozimi-2/
		Melns un balts	https://www.tavaklase.lv/video/melns-vai-balts-surdo-2/
	Uzdevumi.lv	Literārā tēla raksturojums. Vārdi ar pretēju nozīmi <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-raksturot-literarus-telus-un-realus-cilvekus-81530/literara-tela-raksturojums-vardi-ar-preteju-nozimi-75436
Mani draugi Satura atstāsts. Atslēgvārdi	Tavaklase.lv	Galvenie vārdi tekstā	https://www.tavaklase.lv/video/galvenie-vardi-teksta-2/
		Grāmatu tārpiņš	https://www.tavaklase.lv/video/gramatu-tarpins-surdo-2/
	Uzdevumi.lv	Satura atstāsts. Atslēgvārdi	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-raksturot-literarus-telus-un-realus-cilvekus-81530/satura-atstasts-atslegvardi-72525

1.4. Reiz es būšu... Kā veidot aprakstu?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 11 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

Mācīties saskaņot gramatisko dzimti cilvēka vārdam un profesijas nosaukumam.

Nostiprināt prasmi lietot lielos sākumburtus teikuma sākumā un cilvēku vārdos, lietot atbilstošu pieturzīmi teikumu beigās.

Lasīt un klausīties tekstu fragmentus par profesijām, lai paplašinātu vārdu krājumu, izzinātu profesiju pasauli un varētu sniegt saziņas situācijai atbilstošu informāciju par saviem vecākiem un sevi, veidojot stāstījumu par nākotnes profesiju un savu izvēlēto profesiju.

Sasniedzamie rezultāti

Ziņas	Prasmes
- Informāciju var iegūt lasot, klausoties gan dažādus literāros, gan informatīvos tekstus, sarunājoties ar cilvēkiem, vērojot videoierakstus. (V.Li.1.) - Dažādi teksti mums palīdz paplašināt vārdu krājumu, izzināt profesiju pasauli un veidot priekšstatus par savu izvēlēto profesiju. (V.Li.2.) - Vārdi teikumā saistās cits ar citu, tiem ir saskanīgas formas. (V.Li.3.) - Vārdi – profesiju nosaukumi – teikumā maina formu, ja runājam par sievietēm, vīriešiem un vienu vai vairākām personām. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Mācās lasīt un klausīties ar dažādiem mērķiem (saprot teksta tematu, atšķir būtisko no nebūtiskā, klausās/lasa un vizualizē). - Sniedz saziņas situācijai atbilstošu informāciju par saviem vecākiem un sevi (profesija, nodarbošanās jomas, vēlmes). - Izsaka savas domas un uzklausa citus par nākotnes profesiju. - Uztver dažādā tempā un tembrā runātu tekstu (klasesbiedrus, skolotāju, vecākus), arī audio vai videoierakstā. - Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kas atklājas attēlos, ilustrācijās, noformējumā; mācās vērtēt informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama – un salīdzina ar personisko pieredzi. Teksts un teksteide - Veido stāstījumu pēc attēla atbilstoši tematam, izmantojot noteiktus teikumu sākumus; izvēlas vai izdomā stāstījuma virsrakstu. - Balstoties uz mutvārdu stāstījumu, raksta noteiktas profesijas aprakstu. Valodas struktūra - Mācās atšķirt dzimti un skaitli, saistot lietvārdu ar ievadfrāzēm tas ir, tā ir, tie ir, tās ir. - Pazīst un lasa profesiju nosaukumus dažādos pieraksta veidos, skaidro šo profesiju pārstāvju pienākumus. - Mācās noteikt valodas skaņu veidus vārdos. - Mācās rakstīt vārdus – profesiju nosaukumus – un vienkāršus teikumus. - Raksta vārdus, ievērojot vārdu robežas. - Lieto lielo sākumburtu cilvēku vārdos. - Raksta turpinājumu teikumiem; ir ieinteresēts rakstīt burtus un vārdus glīti, salasāmi. - Mācās rakstīt pēc dzirdes skaidrajā pozīcijā. - Mācās izprast uzdevuma nosacījumus.

Komplekss sasniedzamais rezultāts	Ieradumi
- Klausoties vienkāršas uzbūves tekstus un skatoties videosīžetus, saprot tekstu kopumā, nosaka darbojošās personas, darbības vietu, laiku un galveno domu. Iesaistās saziņā par dzirdēto un redzēto. (VL.3.1.1.2.) - Skaidri un ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.) - Iesaistās saziņā par dzirdēto, lasīto vai novēroto, sasaistot to ar personisko pieredzi. Ievēro saziņas tematu un dalībniekus. (VL.3.1.1.4.) - Atrod tekstā, arī tabulās, shēmās, diagrammās, domu kartēs, informāciju. Vērtē to pēc vienkāršiem kritērijiem: zināma/nezināma; interesanta/garlaicīga; ticama/mazticama. Salīdzina ar personisko pieredzi. (VL.3.1.1.9.) - Veido stāstījumu. (VL.3.2.1.3.) - Nošķir patskaņus, divskaņus un līdzskaņus. (VL.3.3.1.3.) - Ievēro skaņu un burtu atbilstmi vārdu izrunā un rakstībā. Pareizi raksta vārdus skaidrajā pozīcijā; īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.) - Lieto atbilstošas teikuma beigu pieturzīmes. (VL.3.3.1.8.)	- Veido ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību. (Tikums – gudrība; vērtība – kultūra) - Analizējot literāro tekstu varoņu īpašības un rīcību, veido ieradumu saskatīt citu cilvēku viedokli, uztvert viņu emocijas, lai labāk saprastu sevi un veidotu attiecības ar apkārtējiem. (Tikumi – tolerance, laipnība, līdzietība; vērtība – cilvēka cieņa) - Veido ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot savus mutvārdu vai rakstveida tekstus. (Tikumi – atbildība, centība, gudrība; vērtība – darba tikums)
Jēdzieni: lietvārds, lietvārda dzimte, lietvārda skaitlis, informācijas avots, vārdnīca.	

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.4. Reiz es būšu... Kā veidot aprakstu?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/C876E399-1610-47E0-84E7-6495F4DD30DB/view
Manu vecāku nodarbošanās Profesiju nosaukumi. Teikums	Uzdevumi.lv	Profesiju nosaukumi. Teikums <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-aprakstu-81531/profesiju-nosaukumi-teikums-76781
		Teikums <i>Teorija. Uzdevumi. Materiāli skolotājiem</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/teikums-23129 https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/teikums-4269

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Dažādība profesiju pasaulē Lietvārdu saskaņojums gramatiskajā dzimtē	Skola2030	Dažādu profesiju pasaule <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/C876E399-1610-47E0-84E7-6495F4DD30DB/view?preview=2C69E9F0-455A-4DDB-9B2A-8E59C4D4C9C4
	Tavaklase.lv	Dažādu profesiju pasaule	https://www.tavaklase.lv/video/dazadiba-profesiju-pasaule-2/
	Uzdevumi.lv	Dažādība profesiju pasaulē. Lietvārdu saskaņojums gramatiskajā dzimtē <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-aprakstu-81531/dazadiba-profesiju-pasaule-lietvardu-saskanojums-gramatiskaja-dzimte-78818
		Vārdšķiras <i>Teorija. Uzdevumi. Materiāli skolotājiem</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda/1-2-klase/vardskiras-23195
Mans sapņu darbs Īsa teksta veidošana	Tavaklase.lv	Mans sapņu darbs	https://www.tavaklase.lv/video/mans-sapnu-darbs-2/
	Uzdevumi.lv	Mans sapņu darbs. Īsa teksta veidošana <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-veidot-aprakstu-81531/mans-sapnu-darbs-isa-teksta-veidosana-92510

1.5. Es smaidu, tu smaidi, mēs smaidām. Kā iegūt, saprast un atcerēties svarīgāko informāciju par literāru tekstu?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 13 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

Mācīties atrast un izmantot informāciju, kas ir uz grāmatas vāka un titullapā.

Atšķirt prozā un dzejā rakstītus literāros tekstus, gūstot izpratni par valodas izteiksmes atšķirībām šajos literatūras veidos.

Iepazīt bibliotēkas lietošanas iespējas un noteikumus, attīstot vēlmi to apmeklēt bieži.

Veidot ieradumu lasīt grāmatas un veikt pierakstus (piezīmes) par izlasīto, lai attīstītu prasmi mācīties un organizēt sevi darbam, lai bagātinātu vārdu krājumu un mācītos izmantot veiktos pierakstus mutvārdu runā vai rakstos.

Sasniedzamie rezultāti

Ziņas	Prasmes
- Lasot grāmatas, mēs uzzinām daudz jauna un bagātinām savu valodu. (V.Li.1.) - Literārie un folkloras teksti ir daudzveidīgi: dzejoļi, stāsti, pasakas, tautasdziesmas, mīklas, anekdotes u. c. (V.Li.2.) - Uz grāmatas vāka un titullapā atrodama informācija par darbu: autors, darba nosaukums, dažkārt arī izdevējs, izdošanas vieta un gads. (V.Li.2.) - Par grāmatām veidoti pieraksti (piezīmes) palīdz mums labāk atcerēties grāmatas saturu. (V.Li.2.) - Vārdus var grupēt pēc dažādām pazīmēm, arī pēc to lietojuma, piemēram, vārdi, kuri nosauc dzīvas būtnes, vārdi, kuri nosauc priekšmetus. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Lasa anekdotes, pasakas, sakāmvārdus, mīklas. - Mācās no galvas izteiksmīgi runāt īsus literāros darbus. - Mācās atšķirt dzeju no prozas teksta. - Mācās izteikt savu attieksmi (patīk/nepatīk, interesanti/neinteresanti) par dzirdētā un lasītā saturu. - Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kas atrodama attēlos, ilustrācijās, noformējumā; mācās vērtēt informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama – un salīdzina ar personisko pieredzi. - Uztver un nosauc savas, citu cilvēku un literāro tēlu emocijas. Teksts un tekstveide - Nolasa un pastāsta būtiskāko informāciju par grāmatu, izmantojot tās vāku un titullapu. - Prognozē grāmatas saturu, domājot par tās virsrakstu. - Formulē un pieraksta savas domas (veic pierakstus/piezīmes) par lasīto grāmatu. - Raksta pasaku vai anekdoti; noformē (ilustrē) to. - Ar skolotāja atbalstu veido klases pasaku vai anekdošu grāmatu. - Mācās ilustrēt dzirdēta/izlasīta literāra teksta saturu, lai veicinātu prasmi noteikt galveno domu, uztvert sižetu. - Lasa paša uzrakstīto tekstu; ar skolotāja un klasesbiedru palīdzību noskaidro, kas nepieciešams, lai pilnveidotu rakstīto, un veic nepieciešamos uzlabojumus.

Ziņas	Prasmes	
	Valodas struktūra - Noskaidro nezināmo vārdu nozīmi, uzdodot jautājumus un izmantojot informāciju vārdnīcā. - Atpazīst un izmanto pretējas nozīmes vārdus emociju raksturošanai. - Grupē vārdus pēc dažādām pazīmēm (lietvārda dzimte, dzīva būtne vai priekšmets; personvārds, vietvārds). - Mācās noteikt valodas skaņu veidus vārdos. - Mācās rakstīt vienkāršus stāstījuma un jautājuma teikumus; raksta turpinājumu teikumiem. - Pareizi raksta vārdus, ievērojot vārdu robežas; ir ieinteresēts rakstīt burtus un vārdus glīti, salasāmi. - Mācās rakstīt pēc dzirdes skaidrajā pozīcijā.	
Komplekss sasniedzamais rezultāts		Ieradumi
- Klausoties vienkāršas uzbūves tekstus un skatoties videosīžetus, saprot tekstu kopumā, nosaka darbojošās personas, darbības vietu, laiku un galveno domu. Iesaistās saziņā par dzirdēto un redzēto. (VL.3.1.1.2.) - Skaidri un ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.) - Pamana un nosauc saziņas dalībnieku, savas un literāro tēlu emocijas ikdienas runas situācijās un tekstos. (VL.3.1.1.7.) - Atrod tekstā, arī tabulās, shēmās, diagrammās, domu kartēs, informāciju. Vērtē to pēc vienkāršiem kritērijiem: zināma/nezināma; interesanta/garlaicīga; ticama/mazticama. Salīdzina ar personisko pieredzi. (VL.3.1.1.9.) - Izmanto teksta virsrakstu un galvenos vārdus, nosaka teksta tematu un galveno domu, salīdzina ar citu viedokli un secina par kopīgo un atšķirīgo. (VL.3.2.1.1.) - Raksta pēc parauga nelielus, ar personisko pieredzi un izdomu saistītus tekstus. (VL.3.2.1.4.) - Ņemot vērā pedagoga un klasesbiedru ieteikumus, labo un pilnveido savu tekstu. (VL.3.2.1.7.) - Aprakstoši skaidro vārda nozīmi tekstā vai dara to, izmantojot sinonīmus un antonīmus. Lieto vārdnīcu. (VL.3.3.1.1.) - Ievēro skaņu un burtu atbilstību vārdu izrunā un rakstībā. Pareizi raksta vārdus skaidrajā pozīcijā. Īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.) - Lieto atbilstošas teikuma beigu pieturzīmes. (VL.3.3.1.8.)		- Attīsta ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību. (Tikums – gudrība; vērtība – kultūra) - Attīsta ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot savus mutvārdu vai rakstveida tekstus. (Tikumi – atbildība, centība, gudrība; vērtība – darba tikums) - Veido ieradumu korekti pārjautāt un precizēt jautājumu vai citu informāciju, ja to nav sapratis. (Tikumi – gudrība, atbildība; vērtība – latviešu valoda)
Jēdzieni: anekdote, mīkla, tautasdziesma, sakāmvārds, pasaka, dzejolis, stāsts, bibliotēka.		

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.5. Es smaidu, tu smaidi, mēs smaidām. Kā iegūt, saprast un atcerēties svarīgāko informāciju par literāru tekstu?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E557B621-6D58-4692-8378-58EC1C123E55/view
No smiekliem līdz asarām Bibliotēka. Anekdote, humoristisks stāsts	Skola2030	No smiekliem līdz asarām <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E557B621-6D58-4692-8378-58EC1C123E55/view?preview=4F428410-B981-43A6-A1E6-97DFF2591A50
		Es iepazīstu grāmatu <i>Atgāadne</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E557B621-6D58-4692-8378-58EC1C123E55/view?preview=B07D1371-B032-42C2-ADB3-E396753E66FD
	Tavaklase.lv	Grāmata un lasītājs	https://www.tavaklase.lv/video/gramata-un-lasitajs-2/
	Uzdevumi.lv	Bibliotēka. Anekdote. Humoristisks stāsts <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-iegut-saprast-un-atcereties-svarigako-informaciju-par-literaru-tekstu-87252/biblioteka-anekdote-humoristisks-stasts-86303
Pasaku kamoliņš Pasaku žanri: dzīvnieku, brīnumu un sadzīves pasakas	Tavaklase.lv	Ko māca pasaka?	https://www.tavaklase.lv/video/ko-maca-pasaka-2/
		Vārdu grupēšana pēc dažādām pazīmēm	https://www.tavaklase.lv/video/vardu-grupesana-pec-dazadam-pazimem-2/
	Uzdevumi.lv	Pasaku žanri: dzīvnieku, brīnumu un sadzīves pasakas <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-iegut-saprast-un-atcereties-svarigako-informaciju-par-literaru-tekstu-87252/pasaku-zanri-dzivnieku-brinumu-un-sadzives-pasakas-86315

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Riti raiti, valodiņa! Dzejolis, skaitāmpants, mīkla. Piezīmes	Skola2030	Riti raiti, valodiņa! <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E557B621-6D58-4692-8378-58EC1C123E55/view?preview=7810FC51-D985-4A5D-9FC3-38BC85B03712
		Kā mācīties no galvas dzejoļi? <i>Mācīšanās stratēģijas</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E557B621-6D58-4692-8378-58EC1C123E55/view?preview=14EC046F-6673-4ABA-BF77-087CD951DF24
	Tavaklase.lv	Mīklas	https://www.tavaklase.lv/video/miklas-2/
		Dzejolis, tā galvenie varoņi	https://www.tavaklase.lv/video/dzejolis-ta-galvenie-varoni-2/
	Uzdevumi.lv	Dzejolis, skaitāmpants, mīkla <i>Teorija. Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/ka-iegut-saprast-un-atcereties-svarigako-informaciju-par-literaru-tekstu-87252/dzejolis-skaitampants-mikla-86310

1.6. Parastais un neparastais. Ko es zinu? Ko es protu?

Ieteicamais laiks temata apguvei: apmēram 15 % no kopējā stundu skaita mācību gadā.

Temata apguves mērķi:

legūt, analizēt un apkopot informāciju no dažādiem avotiem – literāriem tekstiem; informatīviem tekstiem grāmatās, enciklopēdijās, tīmeklī; videomateriāliem, kā arī aptaujājot vecākus.

Pilnveidot prasmi tekstā atšķirt pēc lietojuma un nozīmes vārdus, kuri nosauc dzīvas būtnes, priekšmetus, parādības, īpašības, darbības. Lasīt/klausīties literāru tekstu fragmentus par vasaru un vasaras saulgriežu svētkiem, stāstīt par brīvā laika pavadīšanas iespējām vasarā. Iepazīt dažādu personīgo dienasgrāmatu paraugus, lai rosinātu skolēnus rakstīt savu dienasgrāmatu, attīstot viņu pašrefleksijas prasmes, spēju paust un aprakstīt savas izjūtas, pieredzi un padziļinot prasmi formulēt domas teikumos un tekstā kopumā.

Sasniedzamie rezultāti

Ziņas	Prasmes
- legūto informāciju var labāk saprast un izmantot savu tekstu veidošanā, ja to strukturē domu kartē vai apkopo tabulā. (V.Li.1.) - Enciklopēdiju šķirklī sniedz galveno, svarīgāko informāciju par izgudrotājiem un viņu paveikto. (V.Li.1.) - Rakstot personīgo dienasgrāmatu, mēs varam paši labāk saprast sevi, mūsu emocijas, to iemeslus un varam labāk atcerēties, kas ar mums ir noticis. Izsakot to vārdos, mēs sakārtojam domas un mācāmies tās aizvien precīzāk noformulēt tekstā. (V.Li.2.) - Latviešu valodā, tāpat kā citās valodās, ir vārdi, kuri nosauc dzīvas būtnes, priekšmetus un parādības, vārdi, kuri nosauc darbības, un vārdi, ar kuru palīdzību mēs raksturojam cilvēkus, parādības, priekšmetus. (V.Li.3.)	Saziņa kontekstā - Mācās lasīt un klausīties tekstu ar dažādiem mērķiem: saprot teksta tematu, atšķir būtisko no nebūtiskā, vizualizē iegūto informāciju. - Prezentē apkopoto materiālu par kāda priekšmeta vēsturi. - Mācās vērtēt savu un klasesbiedru rakstu darbu, prot izteikt savas domas un uzklaut citus. - Stāsta par brīvā laika pavadīšanas iespējām vasarā; izsaka savu viedokli, uzklauts citu domas, komentē dzirdēto. - Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kas ir attēlos, ilustrācijās, noformējumā. - Vērtē informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – zināma/nezināma, interesanta/garlaicīga, ticama/mazticama – un salīdzina ar personisko pieredzi. Teksts un tekstveide - Raksta par kāda priekšmeta vēsturi un veido īsu prezentāciju. - Veido vienkāršu stāstījumu par kādu izgudrojumu. - Veido secīgu stāstījumu par noteiktu tematu; stāsta par vasaras saulgriežu svinēšanas tradīcijām. - Stāsta par lasītā vai dzirdētā teksta galvenajiem notikumiem, raksturo tajā minētās personas. - Pēta dažādu dienasgrāmatu piemērus; plāno, kā rakstīt savu dienasgrāmatu. - Veido tematisku domu karti un īsu izlasītā/dzirdētā teksta apkopojumu. - Lasa paša uzrakstīto tekstu, ar skolotāja un klasesbiedru palīdzību noskaidro, kas nepieciešams, lai uzlabotu rakstīto, un pilnveido tekstu. Ar izpratni lasa uzdevuma nosacījumus.

Ziņas	Prasmes
	Valodas struktūra • Veido vārdu – veicamo darbu – sarakstu. • Mācās atrast un izmantot vārdus, kuri nosauc darbības, un vārdus, kuri nosauc priekšmetus; mācās saprast lietvārdu un darbības vārdu nozīmi valodā. • Mācās saskatīt tekstā vārdus, kuri nosauc īpašības; atšķir pretējas nozīmes īpašības vārdus. • Pazīst valodas skaņu veidus vārdos. • Raksta un lasa vārdus un vienkāršus stāstījuma, jautājuma, izsaukuma teikumus. • Raksta pēc dzirdes skaidrajā pozīcijā.
Komplekss sasniedzamais rezultāts	Ieradumi
• Skaidri un ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošu tekstu. Atbild uz jautājumiem un pats uzdod jautājumus. (VL.3.1.1.3.) • Ir ieinteresēts sarunās paust savu viedokli un uzklausi citu viedokļus, pamana viedokļu atšķirības. (VL.3.1.1.5.) • Atrod informāciju tekstā, arī tabulās, shēmās, diagrammās, domu kartēs. Vērtē to pēc vienkāršiem kritērijiem: zināma/nezināma; interesanta/garlaicīga; ticama/mazticama. Salīdzina ar personisko pieredzi. (VL.3.1.1.9.) • Stāsta par dzirdēta vai lasīta teksta notikumiem, īsi raksturo personas, sasaistot stāstījumu ar personīgo pieredzi. (VL.3.2.1.2.) • Pirms teksta veidošanas izplāno tā saturu, strukturē domas un idejas, arī vienkāršos grafiskos attēlos. Pārrunā šo procesu un paveikto ar citiem. Veido stāstījumu un rakstvēstījumu. (VL.3.2.1.3.) • Ņemot vērā pedagoga un klasesbiedru ieteikumus, labo un pilnveido savu tekstu. (VL.3.2.1.7.) • Ievēro skaņu un burtu atbilstību vārdu izrunā un rakstībā. (VL.3.3.1.4.) • Pareizi raksta vārdus skaidrajā pozīcijā. Īpašvārdu rakstībā lieto lielos sākumburtus. (VL.3.3.1.4.) • Nosaka lietvārdu, īpašības vārdu, darbības vārdu un skaitļa vārdu piederību vārdšķīrai. Skaidro šo patstāvīgo vārdu nozīmi saviem vārdiem. (VL.3.3.1.6.) • Saviem vārdiem skaidro teikuma virslocekļu nozīmi, izmantojot paša radītus piemērus. Izmanto teksta veidošanā stāstījuma, jautājuma un izsaukuma teikumus, sakārtojot vārdus loģiskā secībā. (VL.3.3.1.7.) • Lieto atbilstošas teikuma beigu pieturzīmes. (VL.3.3.1.8.)	• Veido ieradumu paveikt mācību uzdevumus līdz galam, pildīt tos, rūpīgi izlasot vai noklausoties izpildes noteikumus. (Tikumi – centība, atbildība; vērtība – darba tikums) • Attīsta ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot savus mutvārdu vai rakstveida tekstus. (Tikumi – atbildība, centība, gudrība; vērtība – darba tikums)
Jēdzieni: enciklopēdija, šķīrkliis, dienasgrāmata, kopsavilkums, novēlējums.	

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Viss temats	Skola2030	1.6. Parastais un neparastais. Ko es zinu? Ko es protu?	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E1D78F52-4361-4034-BD59-864603E298D8/view
	Uzdevumi.lv	Parastais un neparastais. Ko es zinu? Ko es protu? <i>Uzdevumi</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/parastais-un-neparastais-ko-es-zinu-ko-es-protu-88039
Izgudrojumi ap mums Enciklopēdijas šķirklis. Informācijas apkopojums	Skola2030	Izgudrojumi ap mums <i>Uzdevumi/vingrinājumi</i>	https://mape.gov.lv/catalog/materials/E1D78F52-4361-4034-BD59-864603E298D8/view?preview=71D1376A-A559-4E9E-B56D-3A7D4F6AD4C0
	Tavaklase.lv	Izgudrojumi ap mums	https://www.tavaklase.lv/video/izgudrojumi-ap-mums-2/
	Uzdevumi.lv	Enciklopēdija <i>Teorija</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/parastais-un-neparastais-ko-es-zinu-ko-es-protu-88039/re-719a8b49-ffac-447c-9618-bdb434e64128
		Izgudrojums <i>Teorija</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/parastais-un-neparastais-ko-es-zinu-ko-es-protu-88039/re-d139f475-89c7-4447-a8b1-26cfb6d7c336
Parastu lietu nozīmīgums Apraksts. Lietvārdi un darbības vārdi	Tavaklase.lv	Ikdienas darbi	https://www.tavaklase.lv/video/ikdienas-darbi-2/
	Uzdevumi.lv	Atkārtojums par lietvārdu, darbības vārdu un īpašības vārdu <i>Teorija</i>	https://www.uzdevumi.lv/p/latviesu-valoda-pec-skola2030-paraugprogrammas/1-klase/parastais-un-neparastais-ko-es-zinu-ko-es-protu-88039/re-efdace6d-10b9-4e41-b1f9-667974efda3b

Temata apguves norise/apakštemats	Mācību materiāla avots/autors	Mācību materiāla nosaukums	Materiāls pieejams
Kad spīdēs saule un lietus līs Mīklas. Vārdi, kas nosauc un raksturo parādības	Tavaklase.lv	Kad spīdēs saule un lietus līs	https://www.tavaklase.lv/video/kad-spides-saule-un-lietus-lis-2/
		Mīklas	https://www.tavaklase.lv/video/miklas-2/
Manas vasaras ieceres Pieraksti dienasgrāmatā. Plāns	Tavaklase.lv	Manas vasaras ieceres	https://www.tavaklase.lv/video/manas-vasaras-ieceres-2/
Līgo!	Tavaklase.lv	Vasara, vasara, vasara	https://www.tavaklase.lv/video/vasara-vasara-vasara-surdo-2/
		Es protu	https://www.tavaklase.lv/video/es-protu-surdo-2/

Valsts izglītības satura centra apstiprinātā mācību literatūra publicēta internetā VISC mājaslapas sadaļā “Mācību literatūra”.

Izdevniecību atbalsts

- Andersone, G. *Gaiļa ābece*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2004. 40 lpp.
- Andersone, G. *Gaiļa ābece. Burtnīca tiem, kam patīk lasīt*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2010. 24 lpp.
- Andersone, G., Filatova, M., Ptičkina, Ā., Ērgle, D., Golubova, V., Ikale, I. *Mazā zīle. Latviešu valoda 1. klasei. Darba burtnīca*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2004. 55 lpp.
- Andersone, G., Filatova, M., Ptičkina, Ā., Ērgle, D., Golubova, V., Ikale, I. *Mazā zīle. Latviešu valoda 1. klasei. Mācību grāmata*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2004. 119 lpp.
- Andersone, G., Filatova, M., Ptičkina, Ā., Ērgle, D., Golubova, V., Ikale, I. *Mazā zīle. Zīle. Zīle ābecīte. Latviešu valoda 1. klasei. Rokasgrāmata skolotājiem*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2014. 260 lpp.
- Andersone, G., Golubova, V., Ikale, I. *Latviešu valoda 1. klase. Raibu raibā pasaule. 1. daļa. Mācību grāmata*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2020. 111 lpp.
- Andersone, G., Golubova, V., Ikale, I. *Latviešu valoda 1. klase. Raibu raibā pasaule. 2. daļa. Mācību grāmata*. Rīga: Zvaigzne ABC, 2020. 135 lpp.
- Anspoka, Z. *Ābece un lasāmgrāmata. Latviešu valoda 1. klasei*. Lielvārde: Lielvārds, 2002. 110 lpp.
- Anspoka, Z. *Latviešu valoda 1. klasei. 1. daļa. Mācību grāmata*. Lielvārde: Lielvārds, 2013. 160 lpp.
- Anspoka, Z. *Latviešu valoda 1. klasei. 2. daļa. Mācību grāmata*. Lielvārde: Lielvārds, 2014. 208 lpp.
- Anspoka, Z. *Latviešu valoda 1. klasei. Digitāls metodiskais līdzeklis*. Lielvārde: Lielvārds, 2014.
- Irbe, I., Vilciņa, I. *Lai veicas! Latviešu valoda. 1. klase. 1. daļa. Darba burtnīca*. Rīga: RaKa, 2010. 80 lpp.
- Irbe, I., Vilciņa, I. *Lai veicas! Latviešu valoda. 1. klase. 2. daļa. Darba burtnīca*. Rīga: RaKa, 2010. 108 lpp.
- Irbe, I., Vilciņa, I. *Lai veicas! Latviešu valoda. 1. klase. 1. daļa. Mācību grāmata*. Rīga: RaKa, 2010. 80 lpp.
- Irbe, I., Vilciņa, I. *Lai veicas! Latviešu valoda. 1. klase. 2. daļa. Mācību grāmata*. Rīga: RaKa, 2010. 100 lpp.

Elektroniskie līdzekļi, kurus iespējams izmantot mācību procesā visu tematu (apakštematu) apguvē

Elektroniskā līdzekļa nosaukums, komentārs par tā saturu un izmantošanas iespējām	Pieejams
Bērnistaba.lsm.lv – latviešu un cittautu, tai skaitā arī literārās, pasakas. Ap 260 video un audio ierakstu.	https://mape.skola2030.lv/materials/7vz2U73QMKpt9EMGJvCcFd
Bērnistaba.lsm.lv – radioteātris bērniem. Latviešu un ārzemju autoru darbi bērniem un jauniešiem.	https://mape.skola2030.lv/materials/MiWGTHTeU5rEb4DXHGiFD
E-pupa – elektroniska latviešu valodas vārdnīca, kas par katru vārdu sniedz plašu lingvistisko informāciju, ieskicē tā lietojumu folklorā, literatūrā, publicistikā un dažādās zinātņu nozarēs, piedāvā simbolisko un kultūras kontekstu, kā arī ekstralingvistisko materiālu.	epupa.valoda.lv
Filmas.lv – Nacionālā Kino centra un Kultūras informācijas sistēmu centra kopīgi veidotais portāls, kurā atrodamas ziņas par vairāk nekā 2700 filmām, kas uzņemtas Latvijā kopš 1920. gada. Filmas iespējams skatīties arī tiešsaistē.	https://www.filmas.lv/
Letonika.lv – ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā, kurā pieejamas enciklopēdijas, vārdnīcas, kolekcijas ar attēliem, latviešu literatūras bibliotēka ar pilnteksta darbiem, valodas atbalsta krātuve ar palīgrikiem latviešu valodai.	https://www.letonika.lv/
	https://letonika.lv/kolekcija/?id=macibas&s=9klase
Māci un mācies – Latviešu valodas aģentūras portāls pedagogiem un valodas apguvējiem (sadaļa “7–11”).	https://maciunmacies.valoda.lv/7-11
skolo.lv – mācīšanās platforma, kurā skolotājs var veidot savus e-kursus ar interaktīviem uzdevumiem, demonstrējumiem, pārbaudes darbiem vai arī izmantot jau gatavus e-kursu paraugus.	https://skolo.lv/
Soma.lv – mācību satura platforma, kurā pieejamas e-grāmatas, drukājamās un interaktīvās darba lapas, metodiskie līdzekļi, video, pašpārbaudes jautājumi un uzdevumi.	https://soma.lv/
TĒZAURS – skaidrojošā vārdnīca, kas aptver visus kādas valodas vārdus; plaša sinonīmu, antonīmu un citādi semantiski saistītu vārdu vārdnīca.	https://tezaurs.lv/
Uzdevumi.lv – izglītības portāls, kurā piedāvā teoriju, uzdevumus un testus 1.–12. klases mācību priekšmetos.	https://www.uzdevumi.lv/